

Робоча програма «Акмеологія у фізичному вихованні» для студентів за спеціальністю 017 – Фізична культура і спорт, 2016 року – 49 с.

Розробник: Дерка Тетяна Григорівна, к.ф.в.с.н., доцент, завідувач кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту

Протокол № 2 від «7» вересня 2016 року

Завідувач кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту

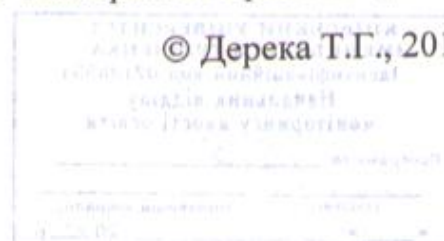

_____ Т. Г. Дерка

Години відповідають навчальному плану. Структура програми типова.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

_____ О. С. Комоцька

© Університет Грінченка, 2016 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Структура програми навчальної дисципліни.....	8
I Опис предмета навчальної дисципліни.....	8
II Тематичний план навчальної дисципліни.....	9
III Програма.....	10
<i>Змістовий модуль I. Загальна акмеологія</i>	10
<i>Змістовий модуль II. Професійна акмеологія</i>	18
IV Навчально-методична карта дисципліни «Акмеологія у фізичному вихованні».....	31
V Завдання для самостійної роботи.....	32
VI Індивідуальна навчально-дослідна робота.....	32
VII Система поточного та підсумкового контролю.....	35
VIII Методи навчання.....	37
IX Методичне забезпечення курсу.....	38
X Орієнтовні питання до заліку	38
Рекомендована література.....	41
Основна	41
Додаткова	45
Інтернет ресурси	47
Нормативно-правові джерела	47

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робочу навчальну програму з дисципліни «Акмеологія у фізичному вихованні» укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Акмеологія у фізичному вихованні», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Акмеологія – наука, що вивчає феноменологію, закономірності та механізми здійснення потенціалу людини як виду, індивіда, особистості, суб'єкта діяльності, індивідуальності при досягненні нею найбільш високого рівня свого розвитку на різних його етапах. Вивчення дисципліни «Акмеологія у фізичному вихованні» передбачає опанування студентом знань за наступними темами: акмеологія в системі наук про людину; фізкультурно-спортивна діяльність та стратегія життя особистості; об'єктивні та суб'єктивні фактори досягнення вершин професіоналізму у фізкультурно-спортивній діяльності.

Робоча навчальна програма з дисципліни «Акмеологія у фізичному вихованні» розроблена з урахуванням рекомендацій МОН України (лист № 1/9-736 від 06.12.2007 р.) «Про перелік напрямів (спеціальностей) та їх поєднання з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями для підготовки педагогічних працівників за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста, магістра»; та Закону України «Про вищу освіту» (№ 1556-VII від 01.07.2014), згідно якого автономія закладів вищої освіти є однією з головних методологічних засад цього Закону. Робоча навчальна програма з дисципліни «Акмеологія у фізичному вихованні» розроблена відповідно до навчального плану професійної підготовки фахівців фізичного виховання другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 017 – Фізична культура і спорт.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-

модульної системи організації навчання. Програма складається з 2-х змістових модулів. Кожна тема змістовного модуля містить опис повного циклу підготовки з теми за змістом, організаційними формами навчання, видами контролю, результатами навчання (сформованість компетентностей). Структура опису кожної теми така: назва теми; основні поняття теми; зміст лекцій; зміст семінарських занять з теми; зміст самостійної роботи з теми; зміст індивідуальної роботи з теми; питання/завдання для модульного контролю; список літератури до теми (основний і додатковий).

Навчальна дисципліна «Акмеологія у фізичному вихованні» є теоретичною та світоглядною основою фахової підготовки фахівців фізичного виховання до професійної діяльності та постійного самовдосконалення та самореалізації впродовж життя.

Мета курсу – формування акмеологічної компетентності (акме-мотиваційної, когнітивної, діяльнісної та особистісної компоненти) фахівців фізичного виховання в процесі їх професійної підготовки.

Завдання курсу:

- формування у студентів цілісного уявлення про формування акмеологічної компетентності;
- формування професійно значущих акме-якостей особистості фахівців фізичного виховання;
- формування знань про закономірності розвитку особистості в умовах фізкультурно-спортивної діяльності;
- формування знань про акмеологічно спрямовані методи професійної підготовки фахівців фізичного виховання.

Місце дисципліни в структурі професійної підготовки фахівців фізичного виховання: обов'язкова частина навчального плану освітньо-професійної програми підготовки магістрів. Навчальна дисципліна опирається на підготовку студентів на бакалаврському освітньому рівні з дисциплін: «Теорія і методика

фізичного виховання», «Психологія фізичної культури і спорту», «Професійна майстерність», «Педагогічна майстерність».

Вивчення дисципліни «Акмеологія у фізичному вихованні» формує у студентів наступні **компетенції**:

– Здатність до розуміння соціальної значущості майбутньої професії, розуміння специфічних особливостей професійної діяльності, здійснення професійної діяльності.

– Здатність до навчання впродовж життя, формування мотивації до самостійного удосконалення впродовж життя.

У процесі вивчення курсу важливо зосередити увагу на *засвоєнні знань* із таких питань: шляхи досягнення професійного та особистісного «акме»; особливості професійної діяльності фахівців фізичного виховання; акмеограма та акмеологічна модель, їх використання у фізкультурно-спортивній діяльності.

Підвищенню ефективності семінарських занять сприятиме передбачене програмою виконання навчально-дослідницьких завдань, зокрема підготовка міжгалузевого та міждисциплінарного проекту за темою: ««Акме» та спортивні досягнення».

Під час семінарських занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти *набувають уміння та навички*:

Знати:

фактори й тенденції розвитку акмеології, основні її розділи та поняття; закономірності на предмет акмеології; засновників вітчизняної та зарубіжної наукової школи акмеології.

Уміти:

аналізувати спеціальну науково-методичну літературу; творчо використовувати отримані знання під час розв'язування ситуаційних завдань; володіти науково-методичними даними з акмеологічних проблем фізичного виховання; уміти використовувати отримані знання у майбутній практичній

діяльності.

Самостійна робота з курсу «Акмеологія у фізичному вихованні» спрямована на поглиблення теоретичних знань та формування когнітивного та діяльнісного компонентів акмеологічної компетентності; розвиток самостійного мислення, розвиток акме-якостей особистості, здатності до дослідницької та аналітичної діяльності, розвиток акме-мотивації та здатності до навчання упродовж життя.

Від магістрів вимагається:

1. Опрацювання наукових джерел з кожної теми за формою, яка обирається самостійно (конспекти, тези, план, таблиця, схема, висновки, відео, інтернет ресурсів), з визначенням особистого ставлення до змісту роботи (за бажанням).

2. Доповнення списку рекомендованих джерел самостійно підібраних до кожної теми науковими працями, які відображають напрями наукових уподобань.

3. Порівняння змісту матеріалу з певного питання в різних джерелах.

4. Вміння формувати й висловлювати свою думку щодо питань проблемного характеру згідно із кожною темою, що сприяє усвідомленню актуальних проблем й пошуку засобів їх вирішення.

5. Виконання завдань на розвиток акме-мотивації, акме-якостей особистості, самооцінку власної професійної діяльності.

Наприкінці вивчення дисципліни «Акмеологія у фізичному вихованні» важливо оцінити якість засвоєння навчального матеріалу магістрантами в цілому та за окремими темами. Проаналізувати рівень сформованості їх акмеологічної компетентності в процесі професійної підготовки.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: Акмеологія у фізичному вихованні

Курс: V	Напрямок, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: 4 кредитів</p> <p>Змістові модулі: 2 модулі</p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): 120 годин</p> <p>Тижневих годин: 4 години</p>	<p>Галузь знань: 01 – Освіта</p> <p>Спеціальність: 017 – Фізична культура і спорт</p> <p>Другий (магістерський) рівень вищої освіти</p>	<p>Нормативна Рік підготовки: 5 Семестр: 9.</p> <p>Контактні заняття: 32 години, з них:</p> <p>Лекції (теоретична підготовка): 10 годин</p> <p>Семінарські заняття: 22 годин</p> <p>Самостійна робота: 80 годин</p> <p>Модульний контроль: 8 годин</p> <p>Вид контролю: залік</p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назви теоретичних розділів	Кількість годин					
		Разом	Лекцій	Семінарські	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Модульний контроль
Змістовий модуль I. ЗАГАЛЬНА АКМЕОЛОГІЯ							
1.	Філософські та педагогічні витоки акмеології. Акмеологія в системі наук про людину.	23	2	4	-	15	2
2.	Акмеолгічні засади формування професіонала та професіоналізму. Феноменологія досягнення фахівцем «акме».	23	2	4	-	15	2
Разом:		46	4	8	-	30	4
Змістовий модуль II. ПРОФЕСІЙНА АКМЕОЛОГІЯ							
5.	Акмеологічно спрямована професійна підготовка фахівців фізичного виховання.	30	2	6	-	20	2
6.	«Я-концепція» в акмеології та галузі фізичного виховання і спорту.	44	4	8	-	30	2
Разом:		74	6	14	-	50	4
Всього за навчальним планом:		120	10	22	-	80	8/30

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ЗАГАЛЬНА АКМЕОЛОГІЯ

Основні поняття модулю:

Акмеологія; етапи розвитку; наукові школи; акмеологічні знання; поняття «акме»; характеристики «акме»: змістовні та формальні, період досягнення, тривалість, широта; об'єктивні та суб'єктивні критерії досягнення «акме»; «акме» та індивідуальність; стратегії досягнення «акме»; акмеограма; макро- та мікро-акмесередовище; особистість; професіоналізм; загальні закономірності становлення професіоналізму; фахівець.

ЛЕКЦІЯ 1.

ФІЛОСОФСЬКІ ТА ПЕДАГОГІЧНІ ВИТОКИ АКМЕОЛОГІЇ (2 год.).

Етапи розвитку акмеології: імпліцитний, пов'язаний із узагальненням розвитку уявлень щодо вдосконалення людини у філософії, історії, психології, педагогіці, інших науках та культурі; експліцитний, що проявляється в становленні акмеології як самостійної галузі знань; рефлексивний, пов'язаний з осмисленням результатів акмеологічних досліджень в контексті місця акмеології в системі людинознавства, перспектив розвитку акмеологічного знання, тенденцій до диференціації та інтеграції акмеології. Історико-філософські передумови виникнення акмеологічного знання складаються з таких акме-етапів акмеологічні мотиви філософії Давнього світу; філософії Давнього Китаю, Індії, Античності; Середньовіччя; акме-філософії Відродження, Нового часу, Просвітництва й Німецької класичної філософії; акме-філософія доби Київської Русі. Сучасний розвиток акмеології характеризується аналізом акмеологічності процесу розвитку людини в кінці ХХ на початку ХХІ століття. Поняття «акмеологія» було введено в науковий тезаурус на початку ХХ ст. Акмеологія – наука, що вивчає

феноменологію, закономірності та механізми здійснення потенціалу людини як виду, індивіда, особистості, суб'єкта діяльності, індивідуальності при досягненні нею найбільш високого рівня свого розвитку на різних його етапах.

Основні поняття теми: акмеологія, акме-етапи розвитку, історико-філософські передумови.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 1.1.

Акмеологія в системі наук про людину (2 год.).

ПЛАН

1. Акмеологія як наукова дисципліна.
2. Об'єкт та предмет акмеології.
3. Зв'язок акмеології з науками про людину.
4. Методи акмеології.

Список рекомендованої літератури до семінарського заняття 1.1.

Основна література:

Акмеологія в Україні: теорія і практика : Всеукраїнський науковий журнал.

Ананьев Б. Г. Человек как предмет познания / Б. Г. Ананьев – СПб. : Питер, 2001. – 288 с.

Богданов Е. Н. Введение в акмеологию. 2-е изд., перераб. и доп. / Е. Н. Богданов, В. Г. Зазыкин. – Калуга : КГПУ, 2001. – 145 с.

Бодалев А. А. Акмеология / А. А. Бодалев. – М. : РАГС, 2002. – 650 с.

Бодалев А. А. Акмеология как учебная и научная дисциплина / А. А. Бодалев. – М. : Флинта-Наука, 1993. – 218 с.

Бучило Н. Ф. Философия / Н. Ф. Бучило, А. Н. Чумаков. – Москва-СПб. : Питер, 2004. – 265 с.

Волков И. П. Хронологический анализ акмеологического аспекта развития социально-культурных событий / И. П. Волков // Сборник Акмеология 2000. Методические и методологические проблемы. СПб. : СПбАА. – С.82.

Дерека Т. Г. Неперервна професійна підготовка фахівців фізичного виховання: акмеологічні засади [монографія] / Т. Г. Дерека; за ред. С. О. Сисоєвої. – Київ : Видавництво ВП «Едельвейс», 2016. – 528 с.

Кузьмина Н. В. Предмет акмеологии / Н. В. Кузьмина. – СПб. : Политехника, 2002. – 189 с.

Степанова Е. И. Психология взрослых – основа акмеологии / Е. И. Степанова. – СПб. : Питер, 1995. – 450 с.

Интернет ресурс:

Відео-курс В. С. Агапова «Акмеологія»:

- ✓ <https://www.youtube.com/watch?v=sDsG5HtPvPQ&list=PLOCb-QEvyUjf1xVK3iiS0OY2i33qB51z>
- ✓ <https://www.youtube.com/watch?v=uZXUD2uTa2w>
- ✓ <https://www.youtube.com/watch?v=KZC810HOdEQ&list=PLOCb-QEvyUjf1xVK3iiS0OY2i33qB51z&index=2>
- ✓ <https://www.youtube.com/watch?v=OWPdYK9Bm1A>

Додаткова література:

Бодалев А. А. О предмете акмеологии / А. А. Бодалев // Психологический журнал. – 1993. – Т.14, №5. – С.73-79.

Васюк А. Г. Акмеологія в системі наук про професійну діяльність / А. Г. Васюк // Акмеологія – наука XXI століття : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. / Київ. міськ. пед. ун-т ім. Б. Д. Грінченка ; Міжнар. Акад. акмеол. наук (Санкт-Петербург). – Київ, 2005. – С. 94-96.

Данилова Г. С. Акмеологія: сутність, становлення, практичне втілення / Г. С. Данилова // Педагогіка і психологія. – 2009. – № 1. – С. 90-98.

Диба Т. Г. Філософські та педагогічні витoki розвитку акмеології [Електронний ресурс] / Т. Г. Диба // електронне видання «Освітологічний дискус», 2015. – №2 (10) – С. 87-100. – Режим доступу: <http://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/250>. – Назва з екрана.

Зазыкин В. Г. Об определении акмеологии как науки / В. Г. Зазыкин // Акмеологія, 2012. – №2 (42). – С. 68-72.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 1.2.

Сучасні наукові школи акмеології (вітчизняні та зарубіжні). Етапи становлення акмеології (2 год.).

ПЛАН

1. Етапи історичного розвитку акмеологічних знань.
2. Вітчизняна школа акмеології (Українська академія акмеологічних наук, Київський університет імені Бориса Грінченка) (м. Київ).
3. Зарубіжні школи акмеології:
 - Російська Академія державної служби, кафедра акмеології та психології професійної діяльності (м. Москва);
 - Російська академія акмеологічних наук; перший навчальний заклад – Санкт-Петербурзька акмеологічна академія (м. Санкт-Петербург)
4. Визначення переваг та недоліків сучасних акмеологічних підходів.

Список рекомендованої літератури до семінарського заняття 1.2.

Основна література:

Акмеологія в Україні: теорія і практика : Всеукраїнський науковий журнал.

Дерека Т. Г. Неперервна професійна підготовка фахівців фізичного виховання: акмеологічні засади [монографія] / Т. Г. Дерека; за ред. С. О. Сисоєвої. – Київ : Видавництво ВП «Едельвейс», 2016. – 528 с.

Деркач А. А. Акмеология в вопросах и ответах : учеб. пособие / А. А. Деркач, Е. В. Селезнева. – М. : Издательство Московского психолого-социального института ; Воронеж: Издательство НПО МОДЭК, 2007. – 248 с.

Кузьмина Н. В. Проблемы развития акмеологических наук / Н. В. Кузьмина, А. М. Зимичев – СПб. : МААН, 1996. – 153 с.

Перевозчиков В. І. Актуальні питання розвитку акмеологічної науки в Україні / В. І. Перевозчиков // Акмеологія в Україні: теорія і практика. – 2010. – №1 – с. 14-17.

Інтернет ресурс:

- ✓ **Українська академія акмеологічних наук**, Київський університет імені Бориса Грінченка – Режим доступу: <http://kubg.edu.ua/informatsiya/naukovtsyam/ukrainska-akademii-akmeolohii.html>
- ✓ **Кафедра акмеології та психології професійної діяльності**, Російська Академія державної служби – Режим доступу: <http://www.acmeology.ru/>
- ✓ **Санкт-Петербурзька акмеологічна академія** – Режим доступу: <http://akmeo.chat.ru/>

ЛЕКЦІЯ 2.**АКМЕОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІОНАЛА ТА ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ (2 год.).**

Концепція акмеологічного розвитку професіонала має дві площини виявлення системи поглядів: змістову і структурно-процесуальну. Змістовно розвиток суб'єкта праці до рівня професіонала розглядається в контексті загального розширення суб'єктного простору особистості, її професійного і морального «збагачення». Процесуальний розвиток суб'єкта праці до рівня професіонала розглядається з системних позицій, а саме у зв'язку зі змінами і розвитком підсистем професіоналізму особистості й діяльності, нормативної регуляції, мотивації на саморозвиток та професійне досягнення, рефлексивну самоорганізацію і в плані розкриття творчого потенціалу особистості. Професіоналізм особистості досягається в процесі і в результаті розвитку здібностей, особистісно-ділових та професійно важливих якостей, акмеологічних інваріантів професіоналізму, рефлексивної організації, культури, творчого потенціалу, а також за наявності сильної й адекватної мотивації самоздійснення.

Основні поняття теми: акмеологія, «акме», професіоналізм, фахівець.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 1.3.

Структура акмеології. Загальнометодологічні принципи та методи акмеології (2 год.).

ПЛАН

1. Структура акмеології.
2. Принципи акмеології.
3. Методи акмеології.

Список рекомендованої літератури до семінарського заняття 1.3.

Основна література:

Акмеологический словарь / Под общ. ред. А. А. Деркача. – М. : Изд-во РАГС, 2004. – 161 с.

Акмеологія в Україні: теорія і практика : Всеукраїнський науковий журнал. **Богданов Е. Н.** Введение в акмеологию. 2-е изд., перераб. и доп. / Е. Н. Богданов, В. Г. Зазыкин. – Калуга : КГПУ, 2001. – 145 с.

Бодалев А. А. Акмеология / А. А. Бодалев. – М. : РАГС, 2002. – 650 с.

Гагин Ю. А. Концептуальный словарь-справочник по педагогической акмеологии : учебное пособие / Ю. А. Гагин. – СПб. : ГУПМ, 2004. – 203 с.

Дерека Т. Г. Неперервна професійна підготовка фахівців фізичного виховання: акмеологічні засади [монографія] / Т. Г. Дерека; за ред. С. О. Сисоєвої. – Київ : Видавництво ВП «Едельвейс», 2016. – 528 с.

Основи акмеології : навч. посібн. / [укл. Г. Х. Яворська, В. М. Гладкова, О. А. Горчакова]. – Київ : Освіта України, 2012. – 248 с.

Пальчевський С. С. Акмеология : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / С. С. Пальчевський. – Київ : Кондор, 2008. – 398 с.

Сазоненко Г. С. Компетентність у системі неперервної освіти: акмеологічна модель : науково-методичний посібник / Г. С. Сазоненко, В. В. Приступа. – Макарів : Софія, 2013. – 416 с.

Додаткова література:

Кузьмина Н. В. Фундаментальная акмеология как важнейший ресурс процесса повышения продуктивности образования / Н. В. Кузьмина // Проблемы освіти: збірник наукових праць. – Вип. 84. – Житомир – Київ, 2015. – С. 14-20.

Семенов И. Н. Акмеология – новое направление комплексных исследований в современном человекознании / И. Н. Семенов // *Общественные науки и современность*. – 1998. – №3. – С. 134-135.

Соколова І. В. Акмеологічні знання, акмеологічний зміст, акмеологічна освітня парадигма: акмеологічний трикутник / І. В. Соколова // *Проблеми освіти: збірник наукових праць*. – Вип. 84. – Житомир – Київ, 2015. – С. 318-322.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 1.4.

Феноменологія досягнення фахівцем особистісного та професійного «акме» (2 год.).

ПЛАН

1. Змістові та формальні характеристики «акме».
2. Критерії досягнення «акме».
3. Стратегії досягнення «акме».
4. Професіоналізм як феномен. Характеристика етапів професіоналізму.
5. Шляхи професійного самовдосконалення.

Список рекомендованої літератури до семінарського заняття 1.4.

Основна література:

Акмеологія в Україні: теорія і практика : Всеукраїнський науковий журнал.

Гузій Н. В. Категорія професіоналізму в теорії і практиці підготовки майбутнього педагога: автореф. дис... д-ра пед. наук: 13.00.04 / Наталія Василівна Гузій ; Інститут вищої освіти АПН України. – К., 2007. – 40 с.

Деркач А. А. Акмеологические основы развития профессионализма / А. А. Деркач. – М. : Воронеж, 2004. – 253 с.

Деркач А. А. Самореализация – основание акмеологического развития : [монография] / Анатолий Алексеевич Деркач, Эди Викторовна Сайко. – М. : МПСИ ; Воронеж : МОЖЭК, 2010. – 224 с.

Зеер Э. Ф. Психология профессионального образования: учебн. пособие / Э. Ф. Зеер. – [2-е изд., перераб.] – М. : Издательство Московского психолого-социального института ; Воронеж : Издательство НПО МОДЭК, 2003. – 480 с.

Климов Е. А. Психология профессионального самоопределения / Е. А. Климов. – М. : Академия, 2004. – 304с.

Кузьмина Н. В. Акмеологическая теория повышения качества подготовки специалистов образования / Н. В. Кузьмина. – М. : ИЦПКПС, 2001. – 144 с.

Кузьмина Н. В. Профессионализм педагогической деятельности / Н. В. Кузьмина, А. А. Реан – СПб. : Политехника, 1993. – 172 с.

Маркова А. К. Акме в профессиональном развитии человека / А. К. Маркова // Акмеология: учебник [под ред А. А. Деркача]. – М. : РАГС и ВАД, 2005. – 376 с.

Неперервна професійна освіта: філософія, педагогічні парадигми, прогноз : [монографія] / [В. П. Андрущенко, І. А. Зязюн, В. Г. Кремень, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, С. О. Сисоєва, Я. В. Цехмістер, О. В. Чалий] / За ред. В. Г. Кременя. – К. : Наукова думка, 2003. – 853 с.

Огнев'юк В. О. Акме-особистість, акме-суспільство, акме-країна / В. О. Огнев'юк // Акмеологія – наука ХХІ століття: матеріали ІV Міжнар. наук. – практ. конф., 30 травня 2014 р. – К. : Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2014. – С. 3-19.

Полочек В. А. «Акме», профессионализм и социальная адаптация человека: периодизация развития и типология социальной активности человека [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://akme31.narod.ru/25.html>. – Загл. с экрана.

Додаткова література:

Вишнякова Н. В. Творческая зрелость личности и урони достижения АКМЕ / Н. В. Вишнякова // Акмеология – 2000. Методичнсеик и методологические проблемы. – Вып. 5. – Санкт-Петербург : Изд-во Санкт-Петербургская Акмеологическая Академия, 2000. – С. 55-61.

Вознюк О. В. Акме-синергетичний підхід до формування творчої особистості / О. В. Вознюк // Акмеологія в Україні: теорія і практика : всеукраїнський науковий журнал. – 2010. – № 1. – С. 60-68.

Гулай О. Неперервна освіта – умова формування висококваліфікованого фахівця / О. Гулай // Філософія сучасної освіти. Вісник Львівського університету. Серія педаг. – 2010. – Вип. 26. – С. 3-10.

Данилова Г. Акмеологічна модель педагога в ХХІ столітті / Г. Данилова // Рідна школа. – 2003. – №6. – С. 6-9.

Диба Т. Г. Феномен неперервної професійної освіти у досягненні професійного «акме» / Т. Г. Диба // Освітологія, 2015. – № 4 – С. 30-36.

Дубасенюк О. А. Амеологічний підхід як стратегічний орієнтир особистісно-орієнтованої педагогічної освіти / О. А. Дубасенюк // Проблеми освіти: збірник наукових праць. – Вип. 84. – Житомир – Київ, 2015. – С. 25-31.

Кузьмина Н. В. Творческий потенциал специалиста. Акмеологические проблемы развития / Н. В. Кузьмина // Гуманизация образования. Психолого-педагогический международный журнал. – 1995. – №1. – С.41-46.

Огнев'юк В. О. Відповідальність як складова акмепрофесіограми сучасного фахівця / В. О. Огнев'юк // Розвиток професіонала і професіоналізму : теорія і практика: зб. наук. пр. / [за заг. ред. С. П. Архипової]. – Черкаси : ФОП Гордієнко Є.І., 2014. – С. 10-13.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II ПРОФЕСІЙНА АКМЕЛОГІЯ

Основні поняття модулю:

Акмеологія; професійна акмеологія; її напрями: педагогічна акмеологія, шкільна, соціальна, військова, медична, акмеологія управління, акмеологія вищої освіти, креативна акмеологія, синергетична акмеологія, корекційна акмеологія, характерологічна акмеологія, етнологічна акмеологія; неперервна освіта; професійна підготовка; фахівець; фізичне виховання; прикладне використання акмеологічного знання; акмеологічна компетентність (акме-мотиваційна, діяльнісна, когнітивна, особистісна компоненти) фахівців фізичного виховання.

ЛЕКЦІЯ 3.

АКМЕОЛОГІЧНО СПРЯМОВАНА ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ (2 год.).

Структурно-компонентну модель неперервної професійної підготовки фахівців фізичного виховання на засадах акмеології містить такі складові: цільову; теоретико-методологічну; акмеологічну компетентність; змістово-процесуальну; критеріально-результативну. Цільова складова моделі відображає мету неперервної професійної підготовки фахівців фізичного виховання на засадах акмеології – формування акмеологічної компетентності. Теоретико-методологічна складова відображає методологічні підходи до неперервної професійної підготовки фахівців фізичного виховання на засадах акмеології та принципи формування акмеологічної компетентності. Складові компоненти акмеологічної компетентності: акме-мотиваційний, когнітивний, діяльнісний та акме-якості особистості. Змістово-процесуальна складова моделі розкриває зміст, форми та методи неперервної професійної підготовки фахівців фізичного виховання на засадах акмеології. Важливою акме-компетентнісною умовою формування фахівця фізичного виховання є акмеологічне середовище вищого навчального

закладу. Критеріально-результативна складова моделі відображає критерії оцінювання рівня сформованості акмеологічної компетентності фахівців фізичного виховання в процесі неперервної професійної підготовки на засадах акмеології.

Основні поняття теми: акмеологія; акмеологічна компетентність; модель професійної підготовки; професіоналізм; фізичне виховання.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 2.1.

Складові професіоналізму та творчої самореалізації педагога. Формування акмеологічної компетентності фахівців фізичного виховання (2 год.).

ПЛАН

1. Види педагогічних здібностей. Складові професіоналізму.
2. Професійно важливі якості фахівців фізичного виховання.
3. Компоненти акмеологічної компетентності фахівців фізичного виховання. Особливості формування.

Список рекомендованої літератури до семінарського заняття 2.1.

Основна література:

Гречаник О. Є. Формування акмеологічної компетентності вчителя в системі післядипломної педагогічної освіти : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Олена Євгенівна Гречаник ; Харк. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Х., 2012. – 22 с.

Дерека Т. Г. Неперервна професійна підготовка фахівців фізичного виховання: акмеологічні засади [монографія] / Т. Г. Дерека; за ред. С. О. Сисоєвої. – Київ : Видавництво ВП «Едельвейс», 2016. – 528 с.

Диба Т. Г. Вступ до спеціальності: фізичне виховання. Модуль 2 : навч. посіб. / Т. Г. Диба, Т. В. Нестерова, О. М. Колумбет. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Д. Грінченка, 2011. – 108 с.

Жукова О. Л. Акмеология физической культуры и спорта : учебное пособие / О. Л. Жукова. – Екатеринбург : ГОУ ВПО УГТУ-УПИ, 2004. – 122 с.

Маркова А. К. Психологія професіоналізму / А. К. Маркова. – М. : Знання, 1996. – 308 с.

Папуша В. Г. Теорія і методика фізичного виховання у схемах і таблицях / В. Г. Папуша. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2011. – 128 с.

Папуча В. М. Формування педагогічної майстерності майбутнього вчителя фізичного виховання в процесі фахової підготовки : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Володимир Миколайович Папуча ; Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя, 2010. – 20 с.

Пріоритети та перспективи акмеологічного зростання вчителя фізичної культури в умовах модульного навчання / [Мицкан Б., Завгородня Г., Шпильчак А., Презлята Г., Випасняк І., Лісовський Б.] // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: збірник наукових праць. – №4 (20) – 2012. – С. 91-97.

Сисоєва С. О. Психологія та педагогіка : підручник для студентів вищих навчальних закладів непедагогічного профілю традиційної та дистанційної форм навчання [вид. 2-ге, доп., випр.] / С. О. Сисоєва, Т. Б. Поясок. – Кременчук : ПП Щербатих О. В., 2008. – 532 с.

Фролова Л. С. Вступ до спеціальності «Фізичне виховання» : навчально-методичний посібник / Л. С. Фролова. – Черкаси : ПП Беденко В.П., 2014. – 282 с.

Ярошик М. Я. Підготовка бакалаврів фізичного виховання в умовах інтеграції вищої школи України в європейський освітній простір : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.02 / Марта Ярославівна Ярошик ; Львів. держ. ун-т фіз. культури. – Л., 2010. – 20 с.

Додаткова література:

Диба Т. Г. Компетентнісний підхід у професійній підготовці фахівців фізичного виховання / Т. Г. Диба // Педагогічна освіта: теорія і практика, 2015. – № 24. – С. 58-67.

Кабанкова О. М. Деякі аспекти акмеологічної компетентності майбутнього фахівця / О. М. Кабанкова // Проблеми освіти: збірник наукових праць. – Вип. 84. – Житомир – Київ, 2015. С. 148-151.

Кошман Д. М. Образовательные возможности акмеологического подхода в профессиональной подготовке будущего специалиста по физическому воспитанию и спорту / Д. М. Кошман // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. – 2015. – Вип. 129 (2). – С. 181-184.

Круцевич Т. Інноваційні процеси у сфері підготовки та перепідготовки кадрів з фізичної культури / Т. Круцевич, М. Зайцева // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2005. – №4. – С.41-44.

Мединський С. В. Модель сучасного фахівця фізичної культури і спорту як основа його професійної підготовки у вищих навчальних закладах /

С. В. Мединський // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2010. – №6 (8). – С. 340-347.

Огнев'юк В. О. Розвиток в університетській освіті акме-компетентнісного потенціалу майбутнього фахівця / В. О. Огнев'юк // Акмеологія – наука XXI століття. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції, 17-18 лютого 2011 року. – Київ, 2011. – С. 6-9.

Сисоєва С. О. Хрестоматія з психології та педагогіки: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів непедагогічного профілю традиційної та дистанційної форми навчання / С. О. Сисоєва, Т. Б. Поясок. – Кременчук : Щербатих О.В., 2008. – 400 с.

Нормативно-правові джерела:

Концепція розвитку галузі фізичного виховання і спорту в Україні : Зб. наук. пр. міжнар. ун-ту «РЕГІ» ім. акад. С. Дем'янчука. Вип. 2 / [ред. В. І. Завацький]. – Рівне, 2001. – 464 с

Рекомендація Європейського парламенту та Європейської ради про ключові компетентності для навчання протягом життя (2006/962/ЄС) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_975. – Назва з екрана.

Закон України «Про вищу освіту» (№ 1556-VII від 01.07.2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2984-14>. – Назва з екрана.

Закон України «Про систему професійних кваліфікацій» від 06.09.2012 № 5199-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://allsecurity.info/attachments/article/254/UK.zakon_5199-VI_06.09.2012.pdf. – Назва з екрана.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 2.2.

Визначення рівня професіоналізму та сформованості акмеологічної компетентності фахівців фізичного виховання. Самовдосконалення та самореалізація творчого потенціалу (2 год.).

ПЛАН

1. Мета, етапи та методи самовдосконалення особистості фахівця фізичного виховання.
2. Критерії сформованості акмеологічної компетентності фахівців

фізичного виховання.

3. Професійна майстерність фахівців фізичного виховання та її компоненти.

Список рекомендованої літератури до семінарського заняття 2.2.

Основна література:

Абдалина Л. В. Психолого-акмеологическая модель развития профессионализма педагога : автореф. дис.... д-ра психол. наук : 19.00.13 / Лариса Васильевна Абдалина ; Тамбовский гос. ун-т им. Г. Р. Державина. – Тамбов, 2008. – 54 с.

Ананьев Б. Г. Человек как предмет познания / Б. Г. Ананьев – СПб. : Питер, 2001. – 288 с.

Вишнякова Н. Ф. Креативная психопедагогика. Психология творческого обучения / Н. Ф. Вишнякова. – Минск : НИОРБ Поли Биг, 1995 – 239с.

Дерека Т. Г. Неперервна професійна підготовка фахівців фізичного виховання: акмеологічні засади [монографія] / Т. Г. Дерека; за ред. С. О. Сисоєвої. – Київ : Видавництво ВП «Едельвейс», 2016. – 528 с.

Деркач А. А. Акмеологические основы развития профессионализма / А. А. Деркач. – М. : Воронеж, 2004. – 253 с.

Деркач А. А. Самореализация – основание акмеологического развития : [монографія] / Анатолий Алексеевич Деркач, Эди Викторовна Сайко. – М. : МПСИ ; Воронеж : МОЖЭК, 2010. – 224 с.

Диба Т. Г. Вступ до спеціальності: фізичне виховання. Модуль 2 : навч. посіб. / Т. Г. Диба, Т. В. Нестерова, О. М. Колумбет. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Д. Грінченка, 2011. – 108 с.

Кузьмина Н. В. Акмеологическая теория повышения качества подготовки специалистов образования / Н. В. Кузьмина. – М. : ИЦКПС, 2001. – 144 с.

Фролова Л. С. Вступ до спеціальності «Фізичне виховання» : навчально-методичний посібник / Л. С. Фролова. – Черкаси : ПП Беденко В.П., 2014. – 282 с.

Додаткова література:

Акмеологія в Україні: теорія і практика : Всеукраїнський науковий журнал.

Деркач А. А. Акмеологические основы становления психологической и профессиональной зрелости личности / А. А. Деркач, Л. Э. Орбан. – М. : РАГС, 1995. – 208 с.

Кабанкова О. М. Деякі аспекти акмеологічної компетентності майбутнього фахівця / О. М. Кабанкова // Проблеми освіти: збірник наукових праць. – Вип. 84. – Житомир – Київ, 2015. С. 148-151.

Нормативно-правові джерела:

Концепція розвитку галузі фізичного виховання і спорту в Україні : Зб. наук. пр. міжнар. ун-ту «РЕГІ» ім. акад. С. Дем'янчука. Вип. 2 / [ред. В. І. Завацький]. – Рівне, 2001. – 464 с

Рекомендація Європейського парламенту та Європейської ради про ключові компетентності для навчання протягом життя (2006/962/ЄС) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_975. – Назва з екрана.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 2.3.

Акмеологічні технології в освітньому процесі професійної підготовки фахівців фізичного виховання (2 год.).

ПЛАН

1. Вихідні теоретичні підходи, які впливають на ефективність технологій навчання.
2. Визначення ефективності технологій навчання.
3. Фактори, які впливають на формування досвіду творчої діяльності.

Список рекомендованої літератури до семінарського заняття 2.3.

Основна література:

Акмеологія в Україні: теорія і практика : Всеукраїнський науковий журнал. **Байденко В. И.** Модернізація професійного образования: современный этап / Владимир Иванович Байденко. – М. : Просвещение, 2002. – 233 с.

Вітвицька С. С. Підготовка магістрів освіти до інноваційної діяльності: акмеологічний підхід / С. С. Вітвицька // Проблеми освіти: збірник наукових праць. – Вип. 84. – Житомир – Київ, 2015. – С. 77-81.

Дерека Т. Г. Неперервна професійна підготовка фахівців фізичного виховання: акмеологічні засади [монографія] / Т. Г. Дерека; за ред. С. О. Сисоєвої. – Київ : Видавництво ВП «Едельвейс», 2016. – 528 с.

Кларин М. В. Инновации в мировой педагогике: обучение на основе исследования, игры и дискуссии. (Анализ зарубежного опыта) / М. В. Кларин – Рига : НПЦ Эксперимент, 1995. – 176 с.

Кузьмина Н. В. Акмеологическая теория повышения качества подготовки специалистов образования / Н. В. Кузьмина. – М. : ИЦПКПС, 2001. – 144 с.

Мазін В. М. Формування культури професійної самореалізації майбутніх учителів фізичного виховання : автореф. дис... канд. пед. наук : 13.00.04 / Василь Миколайович Мазін ; Класич. приват. ун-т Запоріжжя. – Запоріжжя, 2008. – 20 с.

Петровская Т. В. Педагогическое мастерство. Практикум : учеб. пособие / Т. В. Петровская, И. В. Толкунова, И. И. Смоляр. – К. : Олимпийская литература, 2013. – 112 с.

Рибалка В.В. Психологія розвитку творчості особистості : Навч. посібник. – К.: ІЗМН, 1996. – 236 с.

Сисоєва С. О. Основи педагогічної творчості: Підручник. – К. : Міленіум, 2006. – 346 с.

Хозяинов Г. И. Акмеология физической культуры и спорта : учебное пособие / Г. И. Хозяинов. – М. : Академия, 2007. – 203 с.

Додаткова література:

Сисоєва С. О. Хрестоматія з психології та педагогіки: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів непедагогічного профілю традиційної та дистанційної форми навчання / С. О. Сисоєва, Т. Б. Поясок. – Кременчук : Щербатих О.В., 2008. – 400 с.

ЛЕКЦІЯ 4.

«Я-КОНЦЕПЦІЯ» В АКМЕОЛОГІЇ ТА ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ. (4 год.).

Продуктивна «Я-концепція» – ця якісна характеристика суб'єкта праці, яка відображає стійку свідому неповторну систему уявлень суб'єкта про себе, на підставі чого вона будує свої стосунки та взаємодії.

Спонукають до самовдосконалення три обставини: а) наявність у людини потреби в самоповазі та у схваленні іншими, у соціальному престижі; б) розбалансування в образах свого «Я-ідеальне» та «Я-реальне»; в) виникаючі на цій підставі самооцінки і самоствавлення. «Я-концепція» – це складна, багатокомпонентна, динамічна система відображення ставлення особистості до себе та зовнішнього світу. «Я-концепція» виступає в якості санкціонуючого механізму по відношенню до себе та зовнішнього світу, пов'язує якості

особистості стосовно себе та оточуючого світу в минулому, теперішньому та майбутньому.

Основу «Я-концепції» складає уявлення щодо самого себе в теперішньому часі: ідеальне Я (яким суб'єкт повинен бути, орієнтуючись на моральні норми); динамічне Я (яким має намір стати в майбутньому); фантастичне Я (яким хотів би стати, якби це було б можливо). Компоненти власного «Я»: когнітивний (образ своїх якостей, здібностей, своєї зовнішності, соціальної значимості, образ самосвідомості); емоційний (самоповага, самоприпинення); оцінково-вольовий (прагнення підвищити самооцінку, прагнення завоювати повагу).

Основні поняття теми: «Я -концепція»; «Я-ідеальне»; «Я-реальне»; саморозвиток; самовдосконалення.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 2.4.

Концепція професійної підготовки фахівців фізичного виховання на засадах акмеології (2 год.).

ПЛАН

1. Компетентнісний підхід до професійної підготовки фахівців фізичного виховання
2. Акмеологічна спрямованість змісту професійної підготовки фахівців фізичного виховання на засадах акмеології.
3. Форми та методи професійної підготовки фахівців фізичного виховання на засадах акмеології.

Список рекомендованої літератури до семінарського заняття 2.4.

Основна література:

Антонова О. Є. Теоретико-методологічні засади навчання обдарованих студентів у педагогічних університетах : автореф. дис... д-ра пед. наук: 13.00.01 / Олена Євгенівна Антонова ; АПН України; Ін-т пед. освіти і освіти дорослих – К., 2008. – 44 с.

Бобиенко О. М. Ключевые компетенции личности как образовательный результат системы профессионального образования : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Олеся Михайловна Бобиенко ; Казанский гос. технол. университет. – Казань, 2005. – 186 с.

Гагин Ю. А. Концептуальный словарь-справочник по педагогической акмеологии : учебное пособие / Ю. А. Гагин. – СПб. : ГУПМ, 2004. – 203 с.

Голубенко О. Національна рамка кваліфікацій у контексті європейських перетворень освітнього простору / О. Голубенко, Т. Морозова // Вища школа. – 2009. – №3. – С. 44-56.

Дерека Т. Г. Неперервна професійна підготовка фахівців фізичного виховання: акмеологічні засади [монографія] / Т. Г. Дерека; за ред. С. О. Сисоєвої. – Київ : Видавництво ВП «Едельвейс», 2016. – 528 с.

Диба Т. Г. Сучасні аспекти формування змісту неперервної професійної підготовки фахівців фізичного виховання / Т. Г. Диба // Педагогічний процес: теорія і практика, 2015. – №5-6 – С. 16-21.

Егоров Г. Личностное и профессиональное развитие взрослого человека в пространстве образования: теория и практика / Г. Егоров, Т. Меланина. – М. : Логос, 2014. – 189 с.

Новицький Ю. В. Прояви особистості в формуванні компетентності майбутніх фахівців з фізичного виховання і спорту / Ю. В. Новицький // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : Збірник наукових праць / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2013. – Вип. 5 (30). – С. 136-140

Додаткова література:

Герцик М. С. Вступ до спеціальностей галузі / М. С. Герцик, О. М. Вацеба–Львів : Українські технології, 2002. – 232 с.

Гринченко І. Б. Процес професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури в країнах Європи і в Україні / І. Б. Гринченко // Педагогічний дискурс : зб. наук. праць. – Хмельницький : ХГПА, 2012. – Вип.12. – С. 103-109.

Зимняя И. А. Ключевые компетенции – новая парадигма результата образования / И. А. Зимняя // Высшее образование сегодня. – 2003. – №5. – С. 34-42.

Кошман Д. М. Образовательные возможности акмеологического подхода в профессиональной подготовке будущего специалиста по физическому воспитанию и спорту / Д. М. Кошман // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. – 2015. – Вип. 129 (2). – С. 181-184.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 2.5.

Формування «Я-концепції» фахівця фізичного виховання в процесі неперервної професійної підготовки (2 год.).

ПЛАН

1. Принципи розвитку професіонала та формування продуктивної «Я-концепції».
2. Складові «Я-концепції» та етапи її формування.
3. Акмеологічні інваріанти (загальні та специфічні) професіоналізму фахівців фізичного виховання.

Список рекомендованої літератури до семінарського заняття 2.5.

Основна література:

Агапов В. С. Становление Я-концепции личности: теория и практика / Агапов В. С. – М. : Ин-т молодежи, 1999. – 274 с.

Агапов В. С. Я-концепция в структуре управленческой деятельности / Агапов В. С. – М. : ГУУ, 1999. – 276 с.

Антонова О. Є. Акмеологічна модель педагогічної обдарованості / О. Є. Антонова // Андрагогічний вісник. – 2012. – №2. – С. 37-45.

Бернс Р. Развитие Я-концепции и воспитание: пер. с англ. / [общ. ред. и вступ. сл. В. Я. Пилиповского]. – М. : Прогресс, 1986. – 420 с.

Гузій Н. В. Категорія професіоналізму в теорії і практиці підготовки майбутнього педагога: автореф. дис... д-ра пед. наук: 13.00.04 / Наталія Василівна Гузій ; Інститут вищої освіти АПН України. – К., 2007. – 40 с.

Зеер Э. Ф. Психология профессионального образования: учебн. пособие / Э. Ф. Зеер. – [2-е изд., перераб.] – М. : Издательство Московского психолого-социального института ; Воронеж : Издательство НПО МОДЭК, 2003. – 480 с.

Психология здоровья : учеб.-метод. пособие для студентов высш. учеб. заведений физ. воспитания и спорта / [В. И. Воронова, И. В. Толкунова, А. Р. Гринь и др.]. – К. : НУФВСУ, Олимпийская литература, 2014. – 140 с.

Реан А. А. Психология педагогической деятельности / А. А. Реан. – Ижевск : Изд-во Удм. ун-та, 1994. – 158 с.

Рикель А.М. Профессиональная Я-концепция и профессиональная идентичность в структуре самосознания личности. Часть 1 [Электронный ресурс] // Психологические исследования: электрон. науч. журн. 2011. №2(16). Режим доступа: <http://psystudy.ru>. – Загл. с экрана.

Хозяинов Г. И. Акмеология физической культуры и спорта : учебное пособие / Г. И. Хозяинов. – М. : Академия, 2007. – 203 с.

Додаткова література:

Леонтьев А.Н. Психологические вопросы формирования личности студента // Психология в вузе. – 2003. – №1-2 – С. 232-241.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 2.6.

«Акме» та спортивні досягнення (2 год.).

ПЛАН

1. Індивідуальність особистості та його «акме».
2. Вплив характеристик Я особистості на досягнення ним «акме».
3. «Акме» і популярність.

Список рекомендованої літератури до семінарського заняття 2.6.

Основна література:

Антонова О. Є. Акмеологічна модель педагогічної обдарованості / О. Є. Антонова // Андрагогічний вісник. – 2012. – №2. – С. 37-45.

Анциферова Л. И. Некоторые теоретические проблемы психологии личности / Л. И. Анциферова // Вопросы психологи. – 1978. – №1. – С. 37-50.

Бодалев А. А. Акмеология. Настоящий человек. Каков он и как им становятся? / А. А. Бодалев, Н. В. Васина. – СПб. : Речь, 2010. – 224 с.

Бодалев А. А. Вершина в развитии взрослого человека: характеристики и условия достижения / А. А. Бодалев. – М. : Флинта-Наука, 1998. – 168 с.

Варфоломеева Л. Е. Акмеологические основы развития специалистов образования физической культуры : дис. ... д-ра психол. наук : 19.00.13 / Любовь Евгеньевна Варфоломеева ; Санкт-Петербургская государственная академия физической культуры им. П.Ф.Лесгафта – СПб., 1999. – 462 с.

Вишнякова Н. В. Творческая зрелость личности и урони достижения АКМЕ / Н. В. Вишнякова // Акмеология – 2000. Методичнсеик и методологические проблемы. – Вып. 5. – Санкт-Петербург : Изд-во Санкт-Петербургская Акмеологическая Академия, 2000. – С. 55-61.

Жукова О. Л. Акмеология физической культуры и спорта : учебное пособие / О. Л. Жукова. – Екатеринбург : ГОУ ВПО УГТУ-УПИ, 2004. – 122 с.

Маркова А. К. Акме в профессиональном развитии человека / А. К. Маркова // Акмеология: учебник [под ред А. А. Деркача]. – М. : РАГС и ВАД, 2005. – 376 с.

Пожарский С. Д. Акмеология философии успеха / С. Д. Пожарский – СПб : Северный колледж, 2010. – 255 с.

Реан А. А. Акмеология личности / А. А. Реан // Психолог. журнал. – 2000. – Т. XXI. – №3. – С.88-95.

Хозяинов Г. И. Акмеология физической культуры и спорта : учебное пособие / Г. И. Хозяинов. – М. : Академия, 2007. – 203 с.

Додаткова література:

Бодалев А. А. О комплексном подходе Б. Г. Ананьева к изучению человека / А. А. Бодалев // Мир психологии. – 2005. – №4. – С. 191-196.

Быстрицкая Е. В. Дидактическое моделирование двигательных действий в психологии спорта / Е. В. Быстрицкая, С. Д. Неверкович, Д. И. Воронин // Спортивный психолог. – № 1 (32). – 2014. – С. 9-13.

Полочек В. А. «Акме», профессионализм и социальная адаптация человека: периодизация развития и типология социальной активности человека [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://akme31.narod.ru/25.html>. – Загл. с экрана.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ 2.7.

Адаптація молодого фахівця до професійної діяльності (2 год.).

ПЛАН

1. Фактори, які впливають на адаптацію фахівця фізичного виховання.
2. Рівні адаптації фахівця.
3. Організація виховної роботи з молодими фахівцями. Адаптаційні тренінги.

Список рекомендованої літератури до семінарського заняття 2.7.

Основна література:

Ахметов Р. Ф. Проблеми й перспективи формування майстерності фахівців фізичної культури засобами інноваційних технологій / Р. Ф. Ахметов, В. К. Шаверський // Вісн. Житомир. держ. ун-ту ім. І. Франка. – 2007. – №34. – С. 50-52.

Варфоломеева Л. Е. Акмеологические основы развития специалистов образования физической культуры : дис. ... д-ра психол. наук : 19.00.13 / Любовь Евгеньевна Варфоломеева ; Санкт-Петербургская государственная академия физической культуры им. П.Ф.Лесгафта – СПб., 1999. – 462 с.

Гагин Ю. А. Акмеологические очерки педагогического совершенства. Актуальные проблемы, перспективы и достижения педагогической акмеологии / Ю. А. Гагин. – СПб. : Изд. Балтийской пед. академии, 1999. – 76 с.

Губенко І. Я. Основи загальної і медичної психології, психічного здоров'я та між особового спілкування: підручник / І. Я. Губенко, О. С. Карнацька, О. Т. Шевченко. – К. : ВСВ Медицина, 2013. – 296 с.

Демінська Л.О. Аксіологічні засади професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів фізичного виховання: дис. ... д-ра. пед. наук : 13.00.04 / Лариса Олексіївна Демінська ; Київський університет імені Бориса Грінченка. – Київ, 2014. – 515 с.

Жукова О. Л. Акмеология физической культуры и спорта : учебное пособие / О. Л. Жукова. – Екатеринбург : ГОУ ВПО УГТУ-УПИ, 2004. – 122 с.

Зайцев Г. Г. Управление деловой карьерой : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Г. Г. Зайцев, Г. В. Черкасская. – М. : Академия, 2007. – 256 с.

Зеер Э. Ф. Психология профессионального образования: учебн. пособие / Э. Ф. Зеер. – [2-е изд., перераб.] – М : Издательство Московского психолого-социального института ; Воронеж : Издательство НПО МОДЭК, 2003. – 480 с.

Рибалко Л. С. Акмеологічні засади професійно-педагогічної самореалізації майбутнього вчителя : автореф. дис... д-ра пед. наук : 13.00.04 / Людмила Сергіївна Рибалко ; Харківський національний педагогічний ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Х., 2008. – 42 с.

Сисоєва С. О. Основи педагогічної творчості: Підручник. – К. : Міленіум, 2006. – 346 с.

Додаткова література:

Дубасенюк О. А. Амеологічний підхід як стратегічний орієнтир особистісно-орієнтованої педагогічної освіти / О. А. Дубасенюк // Проблеми освіти: збірник наукових праць. – Вип. 84. – Житомир – Київ, 2015. – С. 25-31.

Карченкова М.В. Педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до професійної діяльності : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Марина Володимирівна Карченкова; Переяслав-Хмельницький держ. педагогічний ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2006. – 228 с.

Сисоєва С. О. Хрестоматія з психології та педагогіки: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів непедагогічного профілю традиційної та дистанційної форми навчання / С. О. Сисоєва, Т. Б. Поясок. – Кременчук : Щербатих О.В., 2008. – 400 с.

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Акмеологія у фізичному вихованні»

Разом: 120 год., лекції – 10 год., семінарські заняття – 22 год., самостійна робота – 80 год., модульна контрольна робота – 8 год.

Тиждень											
Модулі	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II						
Назва модуля	Загальна акмеологія				Професійна акмеологія						
Кількість балів за модуль	96 балів				165 балів						
Лекції	1		2		3			4-5			
Теми лекцій	Філософські та педагогічні витoki акмеології		Акмеолгічні засади формування професіонала та професіоналізму		Акмеологічно спрямована професійна підготовка фахівців фізичного виховання			«Я-концепція» в акмеології та галузі фізичного виховання і спорту			
Від-відування	1		1		1			2			
Теми семінарських занять	Акмеологія в системі наук про людину	Сучасні наукові школи акмеології (вітчизняні та зарубіжні). Етапи становлення акмеології	Структура акмеології. Загальнометодолгічні принципи та методи акмеології	Феноменологія досягнення фахівцем особистісного та професійного «акме»	Складові професіоналізму та творчої самореалізації педагога. Формування акмеологічної компетентності фахівців фізичного виховання	Визначення рівня професіоналізму та сформованості акмеологічної компетентності фахівців фізичного виховання. Самовдосконалення та самореалізація творчого	Акмеологічні технології в освітньому процесі професійної підготовки фахівців фізичного виховання	Концепція професійної підготовки фахівців фізичного виховання на засадах акмеології	Формування «Я-концепції» фахівця фізичного виховання в процесі неперервної професійної підготовки	«Акме» та спортивні досягнення	Адаптація молодого фахівця до професійної діяльності
Робота на сем. зан. + відвід	10+1	1	10+1	1	10+1	1	10+1	1	10+1	1	10+1
Самостійна робота	5x4				5x7						
ІНДЗ	-				30						
Види пот.. контролю	Модульна контрольна робота №1 (25 балів)		Модульна контрольна робота №2 (25 балів)		Модульна контрольна робота №3 (25 балів)			Модульна контрольна робота №4 (25 балів)			
Підсум. контроль	261 бал - залік										

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль 1 ЗАГАЛЬНА АКМЕОЛОГІЯ		
Тема 1. Філософські та педагогічні витоки акмеології (15 год.).	Індивідуальне заняття	5+5
Тема 2. Акмеолгічні засади формування професіонала та професіоналізму (15 год.).	Поточний, семінарське заняття	5+5
Змістовий модуль 2 ПРОФЕСІЙНА АКМЕОЛОГІЯ		
Тема 3. Акмеологічно спрямована професійна підготовка фахівців фізичного виховання (20 год.).	Індивідуальне заняття	5+5+5
Тема 4-5. «Я-концепція» в акмеології та галузі фізичного виховання і спорту (30 год.).	Поточний, семінарське заняття	5+5+5+5
Разом: 80 годин		55 балів

VI. ІНДИВІДУАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНА РОБОТА

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Акмеологія у фізичному вихованні» – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час

лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Орієнтовна структура ІНДЗ: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел, мультимедійна презентація. Критерії оцінювання та шкалу оцінювання подано відповідно у табл. 6.1., 6.2.

Таблиця 6.1

Критерії оцінювання ІНДЗ

№	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	5 бали
2	Складання плану міждисциплінарного проекту на дослідницькій основі	2 бал
3	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	10 балів
4	Дотримання правил реферуванням наукових публікацій	2 бали
5	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	8 бали
6	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	3 бали
Разом		30 балів

Таблиця 6.2

Шкала оцінювання ІНДЗ

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	26-30	Відмінно
Достатній	20-25	Добре
Середній	10-19	Задовільно
Низький	Менше 5-9	Незадовільно

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Акмеологія у фізичному вихованні».

Студент може набрати максимальну кількість балів за ІНДЗ – 30 балів.

Теми ІНДЗ

1. Акме та спортивні досягнення.
2. Кар'єра з акмеологічного погляду.
3. Розвиток особистості в умовах та під впливом фізкультурно-спортивної діяльності.
4. Психобіографічний метод в акмеографічних описах.
5. Акмеологічні інваріанти професіоналізму в професійній діяльності фахівців фізичного виховання.
6. Педагогічний досвід як фактор самореалізації потенціалу педагога.
7. Творчі вершини, видатні діячі в галузі фізичної культури і спорту, фактори їх прогресивного розвитку
8. Акме-подія та акме-вчинок. Акмеологічні основи розвитку професіонала та професіоналізму
9. Конфлікти у фізкультурно-спортивній діяльності, їх вплив на розвиток особистості.
10. Акмеологічний моніторинг особистісно-професійного розвитку.
11. Особистісно орієнтоване навчання на основі «Педагогіки співробітництва».
12. Акметектоника в розвитку професіоналізму.
13. Акмеологічний підхід до вивчення розвитку зрілої особистості.
14. Поняття акмеологічна діагностика. Професіографія й акмеографія.
15. Роль продуктивної Я-концепції в розвитку професіоналізму.
16. Акмеограма в галузі фізичної культури і спорту.
17. Особистісні ідеали, цінності, ціннісні орієнтації в процесі акме-орієнтованого саморозвитку людини.
18. Акмеологічні ресурси особистості.
19. Креативність як особистісна якість, що забезпечує ефективність творчості в процесі саморозвитку.
20. Розробка акмеологічних технологій як елементу акмеологічного дослідження.
21. Акмеологічні ідеї в наукових роботах істориків, філософів, психологів, діячів культури, фахівців фізичного виховання.
22. Акмеологічне розуміння життєдіяльності, життєвий шлях.
23. Співвідношення самоактуалізації, самовдосконалення, самореалізації в межах саморозвитку людини.
24. Акме в професійному розвитку людини.
25. Фізична культура і спорт як засіб розвитку та виховання особистості.

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Акмеологія у фізичному вихованні» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок переведення рейтингових показників успішності подано у табл. 7.1, 7.2.

Таблиця 7.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного
(модульного) контролю

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	5	5
2.	Відвідування семінарських занять	1	11	11
3.	Робота на семінарському занятті	10	60	60
4.	Модульна контрольна робота	25	4	100
5.	Виконання завдання з самостійної роботи	5	11	55
6.	ІНДЗ (проект)	30	1	30
Максимальна кількість балів - 261				

Розрахунок: $261:100 = 2,61$

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, есе.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 7.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в мажах обов’язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатній високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімальний можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Кожний модуль включає бали за поточну роботу магістранта на семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в письмовому вигляді.

Комплексна аналітична доповідь, яку готує магістрант за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях .

Модульний контроль знань магістрантів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, тематична, інформаційна, бінарна, оглядова, лекція-конференція, лекція-візуалізація, лекція-консультація) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint–Презентація), семінари (міждисциплінарний семінар, семінар-конференція («круглий стіл»), семінар-дискусія, пошуковий семінар (семінар-дослідження), ділова гра, «мозковий штурм», аналітичний семінар), пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

ІХ. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю);

X. ОБ'ЄМНІ ВИМОГИ ДО КУРСУ

1. Історія виникнення акмеології.
2. Еволюція предмету акмеології. Особливості акмеологічного знання.
3. Характеристика провідних наукових акмеологічних шкіл.
4. Акмеологічне розуміння категорій «особистість» та «суб'єкт».
5. Людина як суб'єкт розвитку та саморозвитку.
6. Акмеологічні моделі: характеристика, форми описів. Акмеологічна модель, основи її проектування.
7. Ігromodelювання як акмеологічний принцип.
8. Категорія «суб'єкт» в акмеології.
9. Саморозвиток та самовдосконалення як акмеологічні методи.
10. Критерії, показники та рівні феномена в акмеологічних дослідженнях.
11. Принципи акмеологічної концепції розвитку професіонала.
12. Характеристика професіонала як зрілої особистості. Рівні професіоналізму.
13. Структура педагогічної діяльності педагога. Об'єкт навчальної діяльності педагога як цілісне педагогічне явище.

14. Види педагогічної компетентності.
15. Розвиток особистості в умовах та під впливом фізкультурно-спортивної діяльності.
16. Методи акмеографічних описів та побудови акмеограм.
17. Професійна компетентність в структурі професіоналізму. Види професійної компетентності.
18. Сутнісні характеристики акмеологічних критеріїв та показників. Їх види в різних сферах особистісно-професійного розвитку.
19. Акмеологічний алгоритм.
20. Акмеологічні умови, фактори в розробці акмеологічних концепцій розвитку.
21. Характеристики акме в професійному розвитку людини.
22. Етапи особистісно-професійного розвитку особистості; становлення професіоналізму.
23. Сутність акмеологічної культури. Критерії та показники оцінки рівня розвитку акмеологічної культури.
24. Визначення рівня навчальної діяльності педагога.
25. Акмеологічні технології: характеристики, види, практика використання.
26. Акмеологічні тренінги програмно-цільової спрямованості: загальні характеристики, практика використання.
27. Акмеологічний тренінг програмно-цільової спрямованості.
28. Акмеологічні здібності. Співвідношення акмеологічних та творчих здібностей.
29. Характеристика людини як суб'єкта професійного розвитку.
30. Рефлексивна культура в акмеологічному розумінні.
31. Основні елементи творчого потенціалу особистості та умови, що впливають на їх прояв.
32. Технологія організації та здійснення педагогічного спілкування в процесі фізкультурно-спортивної діяльності.
33. Основи та сутність педагогічної майстерності.
34. Майстерність педагога у формуванні спортивного колективу як творчий процес.
35. Формування прийомів оволодіння емоційним станом. Аутогенне тренування, його акмеологічна сутність.
36. Акмеологічний моніторинг особистісно-професійного розвитку.
37. Суб'єктогенетичний підхід до акмеологічної практики.
38. Рефлексивний діалог як акмеологічна технологія.
39. Акмеологічне розуміння самості, самоздійснення, саморозвитку цілісності людини.
40. Акме-мотивація.
41. Зміст креативності як особистісної якості, що забезпечує ефективність творчості в процесі саморозвитку.
42. Професіоналізм особистості та діяльність педагога.

43. Методи самовиховання та їх спрямованість на формування особистості.
44. Кар'єра спортивного педагога, його професійна майстерність.
45. Емоційна стійкість особистості в галузі фізичної культури та спорту, її акмеологічний аспект.
46. Концептуальність акмеологічних досліджень.
47. Акмеографічний підхід у вивченні та розвитку професіоналізму фахівців та керівників.
48. Аналіз досвіду застосування акмеологічних тренінгів програмно-цільової спрямованості у розвитку професіоналізму.
49. Проблема розкриття творчого потенціалу в акмеологічних дослідженнях.
50. Акмеологічна модель. Акмеологічне моделювання.
51. Акмеологічне розуміння індивіду, індивідуальності, зрілості.
52. Зміст понять «професіоналізм» та «професіонал». Спільне та відмінне між поняттями «професіоналізм» та «професійна майстерність».
53. Поняття «компетентність». Співвідношення особистісної та професійної компетентності.
54. Якості особистості педагога, які є професійно значимими.
55. Акмеограма в галузі фізичної культури і спорту.
56. Феномен гетерохронності особистісно-професійного розвитку.
57. Основні типи базових акмеологічних категорій.
58. Акмеологічні закономірності. Закони акмеології.
59. Провідні акмеологічні концепції.
60. Специфіка акмеологічного дослідження.
61. Моніторинг особистісно-професійного розвитку: принципи, зміст, методи, етапи.
62. Зміст та основні характеристики феномена акме.
63. Науково-історичні передумови виникнення акмеології.
64. Основні закони та закономірності акмеології.
65. Самостворення як акмеологічна категорія.
66. Структура професійної компетентності.
67. Акмеологічні ресурси особистості.
68. Культура як інтегральний показник акме-орієнтованого розвитку людини й соціуму.
69. Етапи та завдання самовдосконалення людини.
70. Визначення ефективності технології навчання.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА:

Абдалина Л. В. Психолого-акмеологическая модель развития профессионализма педагога : автореф. дис.... д-ра психол. наук : 19.00.13 / Лариса Васильевна Абдалина ; Тамбовский гос. ун-т им. Г. Р. Державина. – Тамбов, 2008. – 54 с.

Агапов В. С. Становление Я-концепции личности: теория и практика / Агапов В. С. – М. : Ин-т молодежи, 1999. – 274 с.

Акмеологический словарь / Под общ. ред. А. А. Деркача. – М. : Изд-во РАГС, 2004. – 161 с.

Акмеологія в Україні: теорія і практика : Всеукраїнський науковий журнал.

Ананьев Б. Г. Человек как предмет познания / Б. Г. Ананьев – СПб. : Питер, 2001. – 288 с.

Антонова О. Є. Акмеологічна модель педагогічної обдарованості / О. Є. Антонова // Андрагогічний вісник. – 2012. – №2. – С. 37-45.

Бернс Р. Развитие Я-концепции и воспитание: пер. с англ. / [общ. ред. и вступ. сл. В. Я. Пилиповского]. – М. : Прогресс, 1986. – 420 с.

Богданов Е. Н. Введение в акмеологию. 2-е изд., перераб. и доп. / Е. Н. Богданов, В. Г. Зазыкин. – Калуга : КГПУ, 2001. – 145 с.

Бодалев А. А. Акмеология. Настоящий человек. Каков он и как им становятся? / А. А. Бодалев, Н. В. Васина. – СПб. : Речь, 2010. – 224 с.

Бодалев А. А. Вершина в развитии взрослого человека: характеристики и условия достижения / А. А. Бодалев. – М. : Флинта-Наука, 1998. – 168 с.

Варфоломеева Л. Е. Акмеологические основы развития специалистов образования физической культуры : дис. ... д-ра психол. наук : 19.00.13 / Любовь Евгеньевна Варфоломеева ; Санкт-Петербургская государственная академия физической культуры им. П.Ф.Лесгафта – СПб., 1999. – 462 с.

Вишнякова Н. В. Творческая зрелость личности и урони достижения АКМЕ / Н. В. Вишнякова // Акмеология – 2000. Методичнсеик и методологические проблемы. – Вып. 5. – Санкт-Петербург : Изд-во Санкт-Петербургская Акмеологическая Академия, 2000. – С. 55-61.

Вітвицька С. С. Підготовка магістрів освіти до інноваційної діяльності: акмеологічний підхід / С. С. Вітвицька // Проблеми освіти: збірник наукових праць. – Вип. 84. – Житомир – Київ, 2015. – С. 77-81.

Гагин Ю. А. Концептуальный словарь-справочник по педагогической акмеологии : учебное пособие / Ю. А. Гагин. – СПб. : ГУПМ, 2004. – 203 с.

Голубенко О. Національна рамка кваліфікацій у контексті європейських перетворень освітнього простору / О. Голубенко, Т. Морозова // Вища школа. – 2009. – №3. – С. 44-56.

Гречаник О. Є. Формування акмеологічної компетентності вчителя в системі післядипломної педагогічної освіти : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Олена Євгенівна Гречаник ; Харк. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Х., 2012. – 22 с.

Губенко І. Я. Основи загальної і медичної психології, психічного здоров'я та між особового спілкування: підручник / І. Я. Губенко, О. С. Карнацька, О. Т. Шевченко. – К. : ВСВ Медицина, 2013. – 296 с.

Гузій Н. В. Категорія професіоналізму в теорії і практиці підготовки майбутнього педагога: автореф. дис... д-ра пед. наук: 13.00.04 / Наталія Василівна Гузій ; Інститут вищої освіти АПН України. – К., 2007. – 40 с.

Демінська Л.О. Аксіологічні засади професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів фізичного виховання: дис. ... д-ра. пед. наук : 13.00.04 / Лариса Олексіївна Демінська ; Київський університет імені Бориса Грінченка. – Київ, 2014. – 515 с.

Дерека Т. Г. Неперервна професійна підготовка фахівців фізичного виховання: акмеологічні засади [монографія] / Т. Г. Дерека; за ред. С. О. Сисоєвої. – Київ : Видавництво ВП «Едельвейс», 2016. – 528 с.

Деркач А. А. Акмеология в вопросах и ответах : учеб. пособие / А. А. Деркач, Е. В. Селезнева. – М. : Издательство Московского психолого-социального института ; Воронеж: Издательство НПО МОДЭК, 2007. – 248 с.

Деркач А. А. Акмеологические основы развития профессионализма / А. А. Деркач. – М. : Воронеж, 2004. – 253 с.

Деркач А. А. Самореализация – основание акмеологического развития : [монография] / Анатолий Алексеевич Деркач, Эди Викторовна Сайко. – М. : МПСИ ; Воронеж : МОЖЭК, 2010. – 224 с.

Диба Т. Г. Вступ до спеціальності: фізичне виховання. Модуль 2 : навч. посіб. / Т. Г. Диба, Т. В. Нестерова, О. М. Колумбет. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Д. Грінченка, 2011. – 108 с.

Диба Т. Г. Сучасні аспекти формування змісту неперервної професійної підготовки фахівців фізичного виховання / Т. Г. Диба // Педагогічний процес: теорія і практика, 2015. – №5-6 – С. 16-21.

Егоров Г. Личностное и профессиональное развитие взрослого человека в пространстве образования: теория и практика / Г. Егоров, Т. Меланина. – М. : Логос, 2014. – 189 с.

Жукова О. Л. Акмеология физической культуры и спорта : учебное пособие / О. Л. Жукова. – Екатеринбург : ГОУ ВПО УГТУ-УПИ, 2004. – 122 с.

Зеер Э. Ф. Психология профессионального образования: учебн. пособие / Э. Ф. Зеер. – [2-е изд., перераб.] – М. : Издательство Московского психолого-социального института ; Воронеж : Издательство НПО МОДЭК, 2003. – 480 с.

Кларин М. В. Инновации в мировой педагогике: обучение на основе исследования, игры и дискуссии. (Анализ зарубежного опыта) / М. В. Кларин – Рига : НПЦ Эксперимент, 1995. – 176 с.

Климов Е. А. Психология профессионального самоопределения / Е. А. Климов. – М. : Академия, 2004. – 304с.

Кузьмина Н. В. Акмеологическая теория повышения качества подготовки специалистов образования / Н. В. Кузьмина. – М. : ИЦПКПС, 2001. – 144 с.

Кузьмина Н. В. Предмет акмеологии / Н. В. Кузьмина. – СПб. : Политехника, 2002. – 189 с.

Мазін В. М. Формування культури професійної самореалізації майбутніх учителів фізичного виховання : автореф. дис... канд. пед. наук : 13.00.04 / Василь Миколайович Мазін ; Класич. приват. ун-т Запоріжжя. – Запоріжжя, 2008. – 20 с.

Маркова А. К. Акме в профессиональном развитии человека / А. К. Маркова // Акмеология: учебник [под ред А. А. Деркача]. – М. : РАГС и ВАД, 2005. – 376 с.

Неперервна професійна освіта: філософія, педагогічні парадигми, прогноз : [монографія] / [В. П. Андрущенко, І. А. Зязюн, В. Г. Кремень, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, С. О. Сисоєва, Я. В. Цехмістер, О. В. Чалий] / За ред. В. Г. Кременя. – К. : Наукова думка, 2003. – 853 с.

Огнев'юк В. О. Акме-особистість, акме-суспільство, акме-країна / В. О. Огнев'юк // Акмеологія – наука XXI століття: матеріали IV Міжнар. наук. – практ. конф., 30 травня 2014 р. – К. : Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2014. – С. 3-19.

Огнев'юк В. О. Відповідальність як складова акмепрофесіограми сучасного фахівця / В. О. Огнев'юк // Розвиток професіонала і професіоналізму : теорія і практика: зб. наук. пр. / [за заг. ред. С. П. Архипової]. – Черкаси : ФОП Гордієнко Є.І., 2014. – С. 10-13.

Огнев'юк В. О. Розвиток в університетській освіті акме-компетентнісного потенціалу майбутнього фахівця / В. О. Огнев'юк // Акмеологія – наука XXI століття. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції, 17-18 лютого 2011 року. – Київ, 2011. – С. 6-9.

Основи акмеології : навч. посібн. / [укл. Г. Х. Яворська, В. М. Гладкова, О. А. Горчакова]. – Київ : Освіта України, 2012. – 248 с.

Папуша В. Г. Теорія і методика фізичного виховання у схемах і таблицях / В. Г. Папуша. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2011. – 128 с.

Пальчевський С. С. Акмеологія : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / С. С. Пальчевський. – Київ : Кондор, 2008. – 398 с.

Папуча В. М. Формування педагогічної майстерності майбутнього вчителя фізичного виховання в процесі фахової підготовки : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Володимир Миколайович Папуча ; Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя, 2010. – 20 с.

Перевозчиков В. І. Актуальні питання розвитку акмеологічної науки в Україні / В. І. Перевозчиков // Акмеологія в Україні: теорія і практика. – 2010. – №1 – с. 14-17.

Петровская Т. В. Педагогическое мастерство. Практикум : учеб. пособие / Т. В. Петровская, И. В. Толкунова, И. И. Смоляр. – К. : Олимпийская литература, 2013. – 112 с.

Пожарский С. Д. Акмеология философии успеха / С. Д. Пожарский – СПб : Северный колледж, 2010. – 255 с.

Полочек В. А. «Акме», профессионализм и социальная адаптация человека: периодизация развития и типология социальной активности человека [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://akme31.narod.ru/25.html>. – Загл. с экрана.

Пріоритети та перспективи акмеологічного зростання вчителя фізичної культури в умовах модульного навчання / [Мицкан Б., Завгородня Г., Шпильчак А., Презлята Г., Випасняк І., Лісовський Б.] // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: збірник наукових праць. – №4 (20) – 2012. – С. 91-97.

Психология здоровья : учеб.-метод. пособие для студентов высш. учеб. заведений физ. воспитания и спорта / [В. И. Воронова, И. В. Толкунова, А. Р. Гринь и др.]. – К. : НУФВСУ, Олимпийская литература, 2014. – 140 с.

Реан А. А. Акмеология личности / А. А. Реан // Психолог. журнал. – 2000. – Т. XXI. – №3. – С.88-95.

Рибалка В.В. Психологія розвитку творчості особистості : Навч. посібник. – К.: ІЗМН, 1996. – 236 с.

Рибалко Л. С. Акмеологічні засади професійно-педагогічної самореалізації майбутнього вчителя : автореф. дис... д-ра пед. наук : 13.00.04 / Людмила Сергіївна Рибалко ; Харківський національний педагогічний ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Х., 2008. – 42 с.

Рикель А.М. Профессиональная Я-концепция и профессиональная идентичность в структуре самосознания личности. Часть 1 [Электронный ресурс] // Психологические исследования: электрон. науч. журн. 2011. №2(16). Режим доступа: <http://psystudy.ru>. – Загл. с экрана.

Сазоненко Г. С. Компетентність у системі неперервної освіти: акмеологічна модель : науково-методичний посібник / Г. С. Сазоненко, В. В. Приступа. – Макарів : Софія, 2013. – 416 с.

Сисоєва С. О. Основи педагогічної творчості: Підручник. – К. : Міленіум, 2006. – 346 с.

Сисоєва С. О. Психологія та педагогіка : підручник для студентів вищих навчальних закладів непедагогічного профілю традиційної та дистанційної форм навчання [вид. 2-ге, доп., випр.] / С. О. Сисоєва, Т. Б. Поясок. – Кременчук : ПП Щербатих О. В., 2008. – 532 с.

Степанова Е. И. Психология взрослых – основа акмеологии / Е. И. Степанова. – СПб. : Питер, 1995. – 450 с.

Фролова Л. С. Вступ до спеціальності «Фізичне виховання» : навчально-методичний посібник / Л. С. Фролова. – Черкаси : ПП Беденко В.П., 2014. – 282 с.

Хозяинов Г. И. Акмеология физической культуры и спорта : учебное пособие / Г. И. Хозяинов. – М. : Академия, 2007. – 203 с.

ДОДАТКОВА:

Бодалев А. А. О предмете акмеологии / А. А. Бодалев // Психологический журнал. – 1993. – Т.14, №5. – С.73-79.

Быстрицкая Е. В. Дидактическое моделирование двигательных действий в психологии спорта / Е. В. Быстрицкая, С. Д. Неверкович, Д. И. Воронин // Спортивный психолог. – № 1 (32). – 2014. – С. 9-13.

Васюк А. Г. Акмеология в системе наук про професійну діяльність / А. Г. Васюк // Акмеология – наука XXI століття : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. / Київ. міськ. пед. ун-т ім. Б. Д. Грінченка ; Міжнар. Акад. акмеол. наук (Санкт-Петербург). – Київ, 2005. – С. 94-96.

Вишнякова Н. В. Творческая зрелость личности и урони достижения АКМЕ / Н. В. Вишнякова // Акмеология – 2000. Методичнсеик и методологические проблемы. – Вып. 5. – Санкт-Петербург : Изд-во Санкт-Петербургская Акмеологическая Академия, 2000. – С. 55-61.

Вознюк О. В. Акме-синергетичний підхід до формування творчої особистості / О. В. Вознюк // Акмеология в Україні: теорія і практика : всеукраїнський науковий журнал. – 2010. – № 1. – С. 60-68.

Герцик М. С. Вступ до спеціальностей галузі / М. С. Герцик, О. М. Вацеба– Львів : Українські технології, 2002. – 232 с.

Гринченко І. Б. Процес професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури в країнах Європи і в Україні / І. Б. Гринченко // Педагогічний дискурс : зб. наук. праць. – Хмельницький : ХГПА, 2012. – Вип.12. – С. 103-109.

Гулай О. Неперервна освіта – умова формування висококваліфікованого фахівця / О. Гулай // Філософія сучасної освіти. Вісник Львівського університету. Серія педаг. – 2010. – Вип. 26. – С. 3-10.

Данилова Г. С. Акмеология: сутність, становлення, практичне втілення / Г. С. Данилова // Педагогіка і психологія. – 2009. – № 1. – С. 90-98.

Деркач А. А. Акмеологические основы становления психологической и профессиональной зрелости личности / А. А. Деркач, Л. Э. Орбан. – М. : РАГС, 1995. – 208 с.

Диба Т. Г. Компетентнісний підхід у професійній підготовці фахівців фізичного виховання / Т. Г. Диба // Педагогічна освіта: теорія і практика, 2015. – № 24. – С. 58-67.

Диба Т. Г. Феномен неперервної професійної освіти у досягненні професійного «акме» / Т. Г. Диба // Освітологія, 2015. – № 4 – С. 30-36.

Диба Т. Г. Філософські та педагогічні витоки розвитку акмеології [Електронний ресурс] / Т. Г. Диба // електронне видання «Освітологічний дискус»,

2015. – №2 (10) – С. 87-100. – Режим доступу: <http://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/250>. – Назва з екрана.

Дубасенюк О. А. Амеологічний підхід як стратегічний орієнтир особистісно-орієнтованої педагогічної освіти / О. А. Дубасенюк // Проблеми освіти: збірник наукових праць. – Вип. 84. – Житомир – Київ, 2015. – С. 25-31.

Зазыкин В. Г. Об определении акмеологии как науки / В. Г. Зазыкин // Акмеология, 2012. – №2 (42). – С. 68-72.

Зимняя И. А. Ключевые компетенции – новая парадигма результата образования / И. А. Зимняя // Высшее образование сегодня. – 2003. – №5. – С. 34-42.

Карченкова М.В. Педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до професійної діяльності : дис.. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Марина Володимирівна Карченкова; Переяслав-Хмельницький держ. педагогічний ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2006. – 228 с.

Кабанкова О. М. Деякі аспекти акмеологічної компетентності майбутнього фахівця / О. М. Кабанкова // Проблеми освіти: збірник наукових праць. – Вип. 84. – Житомир – Київ, 2015. С. 148-151.

Кошман Д. М. Образовательные возможности акмеологического подхода в профессиональной подготовке будущего специалиста по физическому воспитанию и спорту / Д. М. Кошман // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. – 2015. – Вип. 129 (2). – С. 181-184.

Круцевич Т. Інноваційні процеси у сфері підготовки та перепідготовки кадрів з фізичної культури / Т. Круцевич, М. Зайцева // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2005. – №4. – С.41-44.

Кузьмина Н. В. Фундаментальная акмеология как важнейший ресурс процесса повышения продуктивности образования / Н. В. Кузьмина // Проблеми освіти: збірник наукових праць. – Вип. 84. – Житомир – Київ, 2015. – С. 14-20.

Леонтьев А.Н. Психологические вопросы формирования личности студента // Психология в вузе. – 2003. – №1-2 – С. 232-241.

Мединський С. В. Модель сучасного фахівця фізичної культури і спорту як основа його професійної підготовки у вищих навчальних закладах / С. В. Мединський // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2010. – №6 (8). – С. 340-347.

Полочек В. А. «Акме», профессионализм и социальная адаптация человека: периодизация развития и типология социальной активности человека [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://akme31.narod.ru/25.html>. – Загл. с экрана.

Семенов И. Н. Акмеология – новое направление комплексных исследований в современном человекознании / И. Н. Семенов // Общественные науки и современность. – 1998. – №3. – С. 134-135.

Сисоєва С. О. Хрестоматія з психології та педагогіки: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів непедагогічного профілю традиційної та дистанційної форми навчання / С. О. Сисоєва, Т. Б. Поясок. – Кременчук : Щербатих О.В., 2008. – 400 с.

Соколова І. В. Акмеологічні знання, акмеологічний зміст, акмеологічна освітня парадигма: акмеологічний трикутник / І. В. Соколова // Проблеми освіти: збірник наукових праць. – Вип. 84. – Житомир – Київ, 2015. – С. 318-322.

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРИ:

- **Відео-курс** В. С. Агапова «Акмеологія»:
- ✓ <https://www.youtube.com/watch?v=sDsG5HtPvPQ&list=PLOCb-QEvyUjf1xVK3iiS0OY2i33qB51z>
- ✓ <https://www.youtube.com/watch?v=uZXUD2uTa2w>
- ✓ <https://www.youtube.com/watch?v=KZC810HOdEQ&list=PLOCb-QEvyUjf1xVK3iiS0OY2i33qB51z&index=2>
- ✓ <https://www.youtube.com/watch?v=OWPdYK9Bm1A>
- **Українська академія акмеологічних наук**, Київський університет імені Бориса Грінченка – Режим доступу: <http://kubg.edu.ua/informatsiya/naukovtsyam/ukrainska-akademiia-akmeolohii.html>
- **Кафедра акмеології та психології професійної діяльності**, Російська Академія державної служби – Режим доступу: <http://www.acmeology.ru/>
- **Санкт-Петербурзька акмеологічна академія** – Режим доступу: <http://akmeo.chat.ru/>

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ДЖЕРЕЛА:

Закон України «Про вищу освіту» (№ 1556-VII від 01.07.2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2984-14>. – Назва з екрана.

Закон України «Про систему професійних кваліфікацій» від 06.09.2012 № 5199-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://allsecurity.info/attachments/article/254/UK.zakon_5199-VI_06.09.2012.pdf. – Назва з екрана.

Концепція розвитку галузі фізичного виховання і спорту в Україні : Зб. наук. пр. міжнар. ун-ту «РЕГІ» ім. акад. С. Дем'янчука. Вип. 2 / [ред. В. І. Завацький]. – Рівне, 2001. – 464 с

Рекомендація Європейського парламенту та Європейської ради про ключові компетентності для навчання протягом життя (2006/962/ЄС) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_975. – Назва з екрана.

Робоча програма навчального курсу
«АКМЕОЛОГІЯ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ»

Укладач: **Тетяна Григорівна Дерєка**, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, завідувач кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту.

Підписано до друку 14.09.2016. Формат 64x90/16.
Папір офсетний. Друк офсетний.
Гарнітура Times. Ум. друк. арк. 3,0.
Тираж 100 шт. Зам. № 062

Друк: ТОВ «Видавниче Підприємство «Едельвейс»
Свідоцтво ДК № 4249 від 29.12.2011
03170, м. Київ, вул. Зодчих, 74,
тел.: (044) 361-78-68